

PUBLICATIEBLAD

LANDSBESLUIT, HOUDENDE ALGEMENE MAATREGELEN, van de 11de juli 2016 ter uitvoering van artikel 2, derde lid, van de Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken¹ (Landsbesluit aanmerken representativiteit organisaties Centrale Commissie)

In naam van de Koning!

De Gouverneur van Curaçao

In overweging genomen hebbende:

dat er een Centrale Commissie van Vakbonden is ingesteld;

dat het wenselijk is voor de toetreding tot de Centrale Commissie van Vakbonden normen vast te stellen ter beoordeling van de representativiteit van organisaties die het behartigen van de belangen van de ambtenaren ten doel heeft;

Heeft de Raad van Advies gehoord, besloten:

Artikel 1 **Criteria voor representativiteit**

Een organisatie kan uitsluitend als representatief worden aangemerkt, indien zij voldoet aan de volgende normen:

1. De organisatie is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid.
2. De organisatie dient gedurende ten minste één jaar over rechtsbevoegdheid te beschikken.
3. De statutaire doelstelling van de organisatie moet de behartiging van het algemeen belang betreffende de rechtstoestand van de bij haar aangesloten leden behelzen.
4. De organisatie dient de leden informatie te verstrekken over de aangelegenheden welke hun rechtspositionele belangen betreffen en over hetgeen te dien aanzien door het bestuur van de organisatie is of zal worden verricht.
5. De organisatie dient over voldoende gekwalificeerde krachten te beschikken voor de verzorging van de interne communicatie en voor het optreden naar buiten ter behartiging van de in haar statutaire doelstelling vervatte belangen.
6. De organisatie dient onafhankelijk te zijn van enige andere organisatie niet zijnde een vereniging van organisaties van werknemers.

¹ (P.B. 2008, no. 70)

7. De inrichting en de financiële draagkracht van de organisatie dienen zodanig te zijn dat een geregelde voortzetting van de werkzaamheden gewaarborgd is.
8. De organisatie dient een minimum van 5% van het ambtenarenapparaat per 1 januari van het lopende kalenderjaar jaar als lid te hebben. Deze leden behoren tot de groep die de organisatie beoogt te beschermen.

Artikel 2 **Overlegging van documenten**

Bij het verzoek, bedoeld in artikel 2, tweede lid van de Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken, worden de volgende gegevens van de organisatie overgelegd:

- a. de statuten en het huishoudelijk reglement;
- b. een door een accountant gewaarmerkt bewijs of een door een notaris gewaarmerkt afschrift van het aantal aangesloten leden, zijnde ambtenaren in de zin van artikel 1, sub e, van de Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken, de naam, voorna(a)m(en), identiteitsnummer en adres van deze leden alsmede de dienst waar de leden werkzaam zijn;
- c. een overzicht van de samenstelling van het bestuur en de andere organen;
- d. 0het correspondentieadres.

Artikel 3 **Frequentie van beoordeling representativiteit**

1. De beoordeling van de representativiteit van de organisatie, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken geschiedt in elk geval bij het aanmerken van de organisatie als representatief en vervolgens telkens na het verstrijken van een periode van één jaar.
2. De organisatie dient de documenten ten behoeve van de jaarlijkse beoordeling van de representativiteit uiterlijk 3 maanden voor het verstrijken van de jaartermijn sinds de laatste beoordeling in.

Artikel 4

Dit landsbesluit treedt in werking met ingang van de dag na die van bekendmaking.

Artikel 5

Dit landsbesluit wordt aangehaald als: Landsbesluit aanmerken representativiteit organisaties Centrale Commissie.

Gegeven te Willemstad, 11 juli 2016
L.A. GEORGE-WOUT

De Minister van Bestuur, Planning
en Dienstverlening
E.G. VAN DER HORST

Uitgegeven de 5de augustus 2016
De Minister van Algemene Zaken,
B.D. WHITEMAN

NOTA VAN TOELICHTING behorende bij het landsbesluit, houdende algemene maatregelen van de 11de juli 2016 ter uitvoering van artikel 2, derde lid van de Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken¹ (Landsbesluit aanmerken representativiteit organisaties Centrale Commissie)

1. Algemeen

De Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken is op 5 december 2008 in werking getreden.

Ingevolge artikel 2 van de Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken, is er een Centrale Commissie van Vakbonden bestaande uit vertegenwoordigers van de organisaties die als representatief zijn aangemerkt. Tevens wordt in het betreffende artikel geregeld dat een organisatie die als representatief wenst te worden aangemerkt aan de Gouverneur een verzoek hiertoe doet, vergezeld van een exemplaar van haar statuten en van haar huishoudelijk reglement en dat het aanmerken van een organisatie als representatieve organisatie jaarlijks bij landsbesluit geschiedt. De organisatie doet de Minister daartoe jaarlijks een volledige ledenlijst toekomen.

Voorts bepaalt het artikel dat bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, normen worden vastgesteld ter beoordeling van de representativiteit. Hierbij worden in ieder geval regels gesteld ten aanzien van de statutaire doelstelling, het minimum aantal ambtenaren dat lid moet zijn en de duurzaamheid van de organisatie.

In de Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken wordt over zaken betreffende de rechtspositie van ambtenaren overleg gevoerd tussen de Minister van Bestuur, Planning en Dienstverlening en de Centrale Commissie van Vakbonden (CCvV). Er is per 5 december 2008 besloten om dezelfde vakbonden die in de Centrale Commissie Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (CCGOA) vertegenwoordigd waren, in de CCvV toe te laten, met dien verstande dat gewerkt zou worden aan het bepalen van de normen waaraan een organisatie zal moeten voldoen.

In de CCvV hebben thans zitting de vakbonden Algemene Bond voor overheid en overige personeel (ABVO), Sindikato Trahadornan Aduana i Fiskalía (STrAF), Nationaal Algemeen Politie Bond (NAPB) en Sindikato Ambtenarnan di Polis i Kadena Hudisial (SAP).

Het landsbesluit, houdende algemene maatregelen die de normen moet aangeven waaraan een organisatie ten minste moet voldoen om als representatief te kunnen worden aangemerkt, dient thans vastgesteld te worden.

Momenteel bestaat er geen wetgeving die normen voorschrijft voor de representativiteit van een organisatie. Het CCGOA heeft in het jaar 1994 een rapport uitgebracht, te weten "Naar een nieuw overlegstelsel", waarin het CCGOA een aantal kwantitatieve voorwaarden voor de representativiteit van een organisatie heeft voorgesteld aan de Regering, te weten:

- de organisatie vertegenwoordigt een meerderheid van ambtenaren in twee of meer diensten;
- de organisatie heeft ten minste 200 geregistreerde leden, zijnde ambtenaren in de zin van artikel 1, sub e, van de Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken.

¹ P.B. 2008, no. 70

Aangezien het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, die de normen voor de representativiteit vaststelt, nog niet is opgesteld, is aansluiting gezocht bij de criteria die de ILO voorschrijft. De ILO geeft aan dat de criteria voor representativiteit van organisaties bij wet² geregeld dient te zijn en niet aan de overheid overgelaten moet worden.

De ILO geeft in haar verdragen de volgende criteria aan waaraan een organisatie dient te voldoen om als representatief te worden aangemerkt.

1. De organisatie moet goede contacten onderhouden met haar leden teneinde veilig te stellen dat hun belangen of ideeën in acht worden genomen.
2. De organisatie moet een persoon kunnen aanwijzen als haar vertegenwoordiger in het overlegorgaan.
3. De statutaire doelstelling van de organisatie moet behelzen de behartiging van de rechtspositionele aangelegenheden van de bij haar aangesloten ambtenaren.
4. De organisatie dient gedurende ten minste één jaar over rechtsbevoegdheid te beschikken.
5. De organisatie dient in haar beleidsbepaling onafhankelijk te zijn van enige andere organisatie³.
6. De inrichting en de financiële draagkracht van de organisatie dienen zodanig te zijn dat een geregelde voortzetting van de werkzaamheden gewaarborgd is.
7. Een organisatie van werknemers kan slechts representatief zijn voor een bepaalde groep van werknemers die zij beoogt te organiseren, indien zij een substantieel deel van de werknemers vertegenwoordigt⁴.

Uit de jurisprudentie is gebleken dat een vakbond alleen toelating tot een overleg kan afdwingen als die vakbond voldoende representatief is. De Hoge Raad heeft in haar arrest Abvakabo FNV tegen BVOK⁵ overwogen dat de vakbond die een groot aantal werknemers in die branche vertegenwoordigt en representatiever is dan de andere vakbonden in beginsel recht heeft op toelating tot de onderhandelingen, tenzij een belangenafweging een uitzondering op die hoofdregel rechtvaardigt.

De Regering wil meer duidelijkheid scheppen inzake de representativiteit van organisaties tot het CGOA/de CCvV. Zij wenst door middel van vooraf opgestelde, objectieve normen de toelating te reguleren, die de representativiteit bepalen. De aanbevelingen van de ILO kunnen als richtlijn worden gebruikt.

Bij het stellen van de normen wordt enerzijds rekening gehouden met het feit, dat geen versnippering van organisaties mag worden aangemoedigd en anderzijds het feit dat het draagvlak van het resultaat van het overleg zo breed mogelijk moet zijn.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

De organisatie dient onafhankelijk te zijn van enige andere organisatie, niet zijnde een vereniging van organisaties van werknemers. De onafhankelijkheid van de organisatie heeft betrekking op de besluitvorming, de samenstelling van het bestuur en de andere organen van de organisatie en de aanstelling of instructie van het personeel dat een beleidstaak vervult, en voorts in financieel opzicht.

² Admissible privileges for most representative unions, no. 348

³ ILO Recommendation no. 151

⁴ ILO Recommendation no. 152

⁵ H.R. 8 juni 2007, JAR 2007/162

De inrichting en de financiële draagkracht van de organisatie dienen zodanig te zijn dat een geregelde voortzetting van de werkzaamheden gewaarborgd is. De bepalingen van Boek 2 BW zijn van overeenkomstige toepassing op dit landsbesluit.

Niet elke organisatie kan als representatief aangemerkt worden (zie bovenaangehaalde arrest van de Hoge Raad, Abvakabo FNV tegen BVOK op pagina 2, voorlaatste alinea). Bij de beoordeling van het feitelijk aantal leden van de betreffende organisatie worden mede in aanmerking genomen:

- wie als ambtenaar wordt aangemerkt. Ingevolge artikel 1, eerste lid van de Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht (LMA) is een ambtenaar in de zin van de LMA en de uit kracht daarvan gegeven voorschriften, hij die door het bevoegde gezag is benoemd of aangesteld in openbare dienst om ten behoeve van het Land Curaçao werkzaam te zijn. Het derde lid van dit artikel bepaalt dat niet zijn ambtenaren in de zin van deze landsverordening en de uit kracht daarvan gegeven voorschriften, zij met wie een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht is gesloten en de werklieden;

Artikel 2

De organisatie dient bij haar verzoek om als representatief te worden aangemerkt een aantal documenten over te leggen.

De organisatie moet opgericht zijn bij notariële akte en in de statuten wordt de doelstelling van de organisatie opgenomen. Ook dient de organisatie een huishoudelijk reglement te hebben.

Om een grotere zekerheid over de representativiteit van de organisaties te kunnen garanderen is opgenomen dat een accountant met certificerende bevoegdheid een geverifieerde opgave moet verstrekken van de bij de organisaties aangesloten leden en de gegevens van deze leden (naam, voornamen, identiteitsnummer, adres en de dienst waar de leden werkzaam zijn). De organisatie kan opteren om, in plaats van een accountantsverklaring een afschrift van de gegevens van alle leden op te vragen bij de Burgerlijke Stand Bevolkingsregister en Verkiezingen (Kranshi) en deze aan een notaris aan te bieden voor het opstellen van een gewaarmerkte akte in dit kader.

Een overzicht van de samenstelling van het bestuur of andere organen en het correspondentieadres van de organisatieverzoeker zijn nodig voor de transparantie in de organisatie.

Artikel 3

Met het vierde lid van artikel 2 van de Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken wordt beoogd blijvend inzicht te hebben in de mate van representativiteit van de organisaties. Met de verplichting om jaarlijks de Minister in kennis te stellen van de normen, genoemd in artikel 1, kan de Regering jaarlijks nagaan, in hoeverre er zich mutaties hebben voorgedaan, die van invloed kunnen zijn op de representativiteit van de organisaties.

II Financieel paragraaf

De inwerkingtreding van dit landsbesluit, houdende algemene maatregelen heeft geen financiële implicaties op de begroting van het land voor wat betreft het jaar 2016.

III Advies van de Raad van Advies d.d. 25 mei 2016

Artikel 2

1 Formulering normen

De Raad van Advies adviseert om de normen die worden gesteld in artikel 2, aanhef, onderdeel 4 en 5, van onderhavig landsbesluit, te concretiseren, daar de RvA van mening is, dat het niet benoemen van de documenten waaruit deze gestelde normen bewezen kunnen worden, niet worden aangegeven en hierdoor de normen vaag zijn.

De regering deelt deze mening van de RvA niet, aangezien de regeling de normen concrete verwoord en in de nota van toelichting concreet wordt aangegeven waarvoor de gestelde normen in het leven zijn geroepen en op welk aspect van de organisatie deze normen betrekking op hebben.

Dat er bij artikel 2 van het landsbesluit geen (aanvullende) documenten worden genoemd, waaruit de gestelde normen blijken, is omdat in artikel 1 reeds alle benodigde documenten worden benoemd, die noodzakelijk zijn voor de toelating tot het CGOA. Het bewijs ten behoeve van de in artikel 2 gestelde normen worden hieruit gehaald. Enkel het niet bij elke norm aangeven uit welk document de info ten bewijze daarvan wordt gehaald maakt niet dat de norm vaag is.

2. Het vereiste aantal leden

Om conform het bepaalde in het internationaal recht (artikel 14 EVRM) niet in strijd met het discriminatieverbod te handelen, moet een eventuele onderscheidt in behandeling tussen organisaties berusten op een objectieve en redelijke verantwoording om gerechtvaardigd te zijn. In dit kader adviseert de RvA de regering om het kwantitatief vastgestelde aantal leden te onderbouwen. De onderbouwing voor de keuze in het eerste ontwerp-landsbesluit ten aanzien van het aantal aangesloten leden tot 200 lag in de gekozen toepasselijke vuistregel inzake statistische representativiteit, die ten aanzien van representativiteit bij werknemersorganisaties ook kan worden toegepast.

In de statische wereld kijkt men naar de mate waarin de respondenten uit een steekproef een goede afspiegeling vormen van de populatie (doelgroep van het onderzoek) en praat men over statistische representativiteit indien er sprake is van 8% van de populatie, waarbij een minimum van 5% nog acceptabel is in de statistiek. De regering heeft gekozen voor het minimum van 5%. Gelet op het ambtenarenbestand per maart 2016 bestaande uit 4.056 ambtenaren, bedraagt 5% hiervan 202,8, en is dit afgerond naar 200 leden.

Mede gelet op het advies van de RvA om de keuze voor het aantal aangesloten leden te onderbouwen, acht de regering een verwijzing naar een meer onderbouwde norm ter rechtvaardiging van deze kwalitatieve vereiste beter en past om die reden de redactie van artikel 2, onderdeel 6, van het ontwerp-landsbesluit, waarbij in eerste instantie werd verwezen naar een getalsmatig criterium (200 leden), aan.

3. Het behartigen van specifieke belangen.

De regering is bekend met de door de RvA aangehaalde arrest⁶, waarbij wordt aangegeven dat de mogelijkheid bestaat, dat een (kleinere) vakbond mogelijk over zodanige ervaring en deskundigheid kan beschikken, of op kan komen voor dermate specifieke belangen, die door de andere (grottere) vakbonden worden veronachtzaamd, zodat overleg voeren met zo'n (kleinere) vakbond van toegevoegde waarde zou kunnen zijn en dit dus tevens dient mee te wegen bij de beoordeling van de representativiteit van zo'n organisatie.

⁶ Zie Hof Arnhem, 14 maart 1995, ECLI:NL:GHARN:1995:AG1061 en Rb Utrecht, 1 april 2009, r.o.4.8, ECLI:RBUTR:2009:BH9295

Deze problematiek komt niet voor in het kader van onderhandelingen in het GOA-platform. De Landsverordening Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken biedt een overlegplatform, waarbij de werknemersorganisaties kunnen onderhandelen ten behoeve van de rechtspositie van alle ambtenaren, ongeacht de functie(groep). Vandaar het vereiste dat de aangesloten leden, van de organisaties die deelnemen aan het CCvV, ambtenaren moeten zijn op grond van de LMA. Onderscheid in functie of welk ander soort categorisering van personeelsleden die er kan zijn, is niet van toepassing in het GOA-platform, waardoor er dus geen sprake kan zijn van een organisatie die gezien zijn deskundigheid t.o.v. een bepaalde personeelscategorie, ongeacht de grootte van de organisatie, tevens zou moeten worden toegelaten tot het CCvV.

De Minister van Bestuur, Planning
en Dienstverlening,
E.G. VAN DER HORST